

**Handboek
Modelaanpak jeugdoverlast Deventer**

Jeugd en Veiligheid

Najaar 2011

Inhoudsopgave	
1. Inleiding	3
2. Definitie jeugdgroepen in Deventer	3
3. Uitgangspunten Modelaanpak jeugdoverlast Deventer	3
4. Ketenregie	4
5. Verantwoordelijkheden	4
5.1. Eindverantwoordelijkheid	4
5.2. Strategische verantwoordelijkheid	4
5.3. Stedelijke regie en ketenverantwoordelijkheid	4
5.4. Procesverantwoordelijkheid van de procescoördinator	4
5.5. Verantwoordelijkheid meersporenaanpak op een jeugdgroep	4
5.5.1. Overlastoverleg	5
5.5.2. Regie Domeingerichte aanpak	5
5.5.3. Regie Groepsgerichte aanpak	5
5.5.4. Regie Persoonsgerichte aanpak	5
5.6. Escalatiemodel	6
6. Informatie-uitwisseling en privacy	6
7. Stappenplan aanpak jeugdoverlast	7
7.1. Signaleren	7
7.2. Informatie beoordelen en bespreken	7
7.3. Prioriteren	8
7.4. Plan van Aanpak	8
7.5. Regie	8
7.6. Realisatie PvA	8
7.7. Evalueren en bijstellen	8
7.8. Afsluiten	8
8. Communicatie	8
9. Processchema's	9
9.1. Signaleren en typeren	9
9.2. Aanvaardbare groepen:	10
9.3. Aanpak hinderlijke groepen	11
9.4. Aanpak overlastgevende groepen	12
9.5. Aanpak criminele groepen	13
9.6. Persoonsgerichte aanpak	14
9.7. Afwegingskader bij informatie-uitwisseling	15
10. Organisatie van de keten	16
10.1. Ketenpartners	16
10.2. Overleg Vormen	17
11. Taken en verantwoordelijkheden	18

11.1. Ketenpartners	18
11.2. Procescoördinator	18
11.3. Voorzitter JeugdNetWerk/ (uitvoeringsregisseur)	19
11.4. Domein-, groeps- en casusregisseurs	20
12. Begrippen	21
13. Interventies	22
14. Bijlagen die nog volgen	27

2-2-2012

Versie 1.1

Projectgroep Jeugd en Veiligheid

Lex Meiberg/ Ben Eefting

Dit handboek beschrijft de aanpak van jeugdoverlast. Het omschrijft niet alle inspanningen die partijen daarnaast leveren om jongeren te stimuleren en begeleiden in hun groei op weg naar en plek in de samenleving. Het gaat over het aanpakken van overlast en voorkomen van escalatie.

1. Inleiding

In november 2010 is een projectgroep Jeugd en Veiligheid geformeerd, met als belangrijkste doel een modelaanpak te maken voor de aanpak van jeugdoverlast. De projectgroep bestond uit gemeente, politie, Raster, Bureau jeugdzorg, Coach, Etty Hillesum Lyceum, het Bijzondere Zorg Team, OM, de veiligheidsmakelaar van het Veiligheidshuis en de procescoördinator voor het CJG/de jeugdketen.

De modelaanpak moet gaan bijdragen aan het bereiken van doelen op het gebied van jeugdveiligheid: verminderen van overlast en (gewelds)criminaliteit door jongeren en het voorkomen dat jongeren een criminele carrière gaan opbouwen.

In dit handboek is het in de notitie “Plan van aanpak overlastgevende jeugdgroepen van juli 2011” vastgestelde model vertaald naar de praktijk.

2. Definitie jeugdgroepen in Deventer

In de wegwijzer Jeugd en Veiligheid van de VNG/CCV/Beke worden de volgende omschrijvingen gehanteerd van de verschillende soorten jeugdgroepen:

Hinderlijke jeugdgroep

Deze groep hangt wat rond in de buurt, is af en toe luidruchtig aanwezig en trekt zich niet zo veel aan van de omgeving. Soms loopt het wel eens uit de hand en zijn er kleine schermutselingen, maar dat is doorgaans snel in de kiem gesmoord en vaak ook meer toeval dan gepland. Ook maakt de groep zich incidenteel schuldig aan kleine vernielingen. Een beperkt aantal jongeren maakt zich soms schuldig aan (veelal lichte) gewelds- en (in mindere mate) vermogensdelicten. Over het algemeen is het een groep die nog voldoende autoriteitsgevoelig is en aangesproken kan worden op zijn gedrag.

Overlastgevende jeugdgroep

Deze groep is wat nadrukkelijker aanwezig, kan af en toe provocerend optreden, valt omstanders wel eens lastig (uitschelden of zelfs intimideren), vernielt regelmatig allerlei zaken en laat zich veel minder gelegen liggen aan andere mensen. Geweldsgebruik wordt niet geschuwd en de groepsleden zijn ook minder goed te corrigeren. Ook de lichtere vormen van criminaliteit waar de groep zich schuldig aan maakt, worden doelbewuster gepleegd en de groep is ook meer bezig om te zorgen dat ze niet gepakt wordt.

Criminele jeugdgroep

Deze groep bestaat (in ieder geval voor de een deel) uit jongeren die behoorlijk op het criminele pad zijn geraakt. Ze zijn al vaker met de politie in aanraking gekomen. Kenmerkend voor dergelijke groepen is dat ze meer en meer criminaliteit gaan plegen voor het financiële gewin i.p.v. voor de kick of het aanzien. Deze jongeren scoren ook hoog op de delicten waar de andere twee typen groepen ook hoog mee scoren. De feiten zijn echter ook ernstiger en ze schrikken ook niet terug voor het gebruiken van geweld.

Aanvaardbare groep

Raster gebruikt naast deze begrippen zoals gezegd de term Aanvaardbare groep. Dat zijn alle groepen die (nog) geen hinderlijke jeugdgroep zijn. Deze groepen veroorzaken geen overlast en zijn in harmonie met de omgeving.

3. Uitgangspunten Modelaanpak jeugdoverlast Deventer

Een aanpak, één regie.

Wat en waarom:

- A. Jeugdoverlast en de daarmee samenhangende bedreiging van de veiligheid en van de openbare orde maken een intensieve samenwerking tussen de projectpartners noodzakelijk, met name gericht op de integratie van de aanpak in de subketens Jeugd & Onderwijs, Zorg & Hulpverlening en Justitie.
- B. Een slagvaardige aanpak van jeugdoverlast maakt het noodzakelijk de interventies te richten op zowel de omgeving, de groep als de jongere en zijn thuissituatie.
- C. Een dergelijk aanpak vraagt om een integrale aanpak op alle leefgebieden en alle ketens en domeinen. Deze aanpak dient plaats te vinden onder een duidelijke en eenduidige regie op alle niveaus.

In de praktijk:

- D. Geen geprioriteerde jeugdgroep zonder plan
- E. Samenhang groepsgericht, domeingericht en persoongerichte trajecten
- F. Iedereen weet waar hij aan toe is en wat er van hem verwacht wordt, dus duidelijkheid over regieverantwoordelijkheid (beleidsmatig en procesmatig)
- G. Snel en adequaat inspelen op overlast, maar dan niet alleen symptoombestrijding
- H. Breed oppakken verantwoordelijkheid door diverse instellingen, ook m.b.t. dagbesteding, dus het waarom van het rondhangen/de overlast.

4. Ketenregie

Uitgangspunt voor de aanpak van jeugdgroepen is ketenregie, waardoor een integrale aanpak per groep ontstaat en de problematiek effectief en efficiënt wordt aangepakt.

Samenwerking in deze keten houdt per definitie wijziging in van functionele autonomie, omdat de visie en de aanpak van de verschillende deelnemers wordt gebundeld tot de meest effectieve gezamenlijke aanpak.

De betrokken medewerkers bespreken elkaars bijdrage en mogelijkheden kritisch en stellen gezamenlijk één plan van aanpak vast. De deelnemers zijn bereid de eigen aanpak op te doen gaan in de integrale aanpak.

De bevoegdheid van elke organisatie om vanuit de eigen doelstelling en (wettelijke) taak uiteindelijk zelfstandig beslissingen te nemen blijft, echter: Indien instrumenten van meerdere ketenpartners ingezet worden op basis van één gezamenlijk vastgesteld plan van aanpak kan in principe niet worden afgeweken van de gezamenlijk afgesproken aanpak, zonder overleg met de verantwoordelijke regisseur, tenzij niet gewacht kan worden op dit overleg.

Bij het ontbreken van overeenstemming over het plan van aanpak kan door of via de voorzitter JNW op een hoger niveau om een beslissing worden gevraagd (zie 5.6 Escalatiemodel)

Deelnemers aan de overleggen hebben voldoende bevoegdheden meegekregen vanuit de eigen organisatie, om ter plekke afspraken te kunnen maken in het kader van het plan van aanpak. Waar nodig koppelt de deelnemer de voorgenomen afspraken voor goedkeuring terug aan de eigen organisatie.

5. Verantwoordelijkheden

5.1. Eindverantwoordelijkheid

De bestuurlijke regie ligt bij B&W. De regie bij veiligheidsvraagstukken ligt bij de lokale driehoek en het politieoverleg, waaronder de prioritering van de jeugdgroepen.

B&W, de lokale driehoek en het politieoverleg worden waar nodig geïnformeerd over de voortgang en ingeschakeld via de escalatiemogelijkheid bij vastgelopen casussen of ernstige crisissen.

5.2. Strategische verantwoordelijkheid

De strategische regie ligt bij het CJG-managementoverleg. In dit overleg wordt de uitvoering van de vastgestelde aanpak gemonitord en wordt gezorgd voor beleidsmatige afstemming tussen de partijen.

5.3. Stedelijke regie en ketenverantwoordelijkheid

De overall-regie op de uitvoering, de aansluiting met B&W, de lokale driehoek / het politieoverleg en de beleidsverantwoordelijke programmamanagers op de aanpak van de jeugdgroepen ligt bij de procescoördinator. De procescoördinator is op procesniveau verantwoordelijk voor de (voortgang) van de aanpak van jeugdgroepen.

De projectgroep waarin alle partners op operationeel managementniveau direct of indirect zijn vertegenwoordigd stuurt gedurende de opstartfase op de ontwikkeling, vaststelling en uitvoering van de afspraken. De projectgroep doet in die periode zo nodig beleidsmatige voorstellen aan het managementoverleg CJG. Wanneer na de opstartfase de werkafspraken zijn ingesloten bij de partijen wordt de projectgroep opgeheven. Dan legt de procescoördinator op basis van de ontwikkelingen in de diverse plannen van aanpak op de jeugdgroepen beleidsmatige voorstellen voor aan het CJG-managementoverleg.

De procescoördinator bewaakt dat er een integrale aanpak op alle sporen is, bewaakt de voortgang op procesniveau, heeft nauw contact met de gemeentelijke beleidsverantwoordelijken (programma-onderdeel-managers) en adviseert en/of schaaft zo nodig (via hen) op. (zie 5.6)

5.4. Procesverantwoordelijkheid van de procescoördinator

De procescoördinator heeft intensief contact met de voorzitter van het Jeugdnetwerk (als verantwoordelijke voor het plan van aanpak op een jeugdgroep. Conform het escalatiemodel (zie ook 5.6) neemt bij overlastsituatie waarin de aanpak niet van de grond komt, of bij vastgelopen plannen van aanpak van overlastgroepen, de voorzitter van het JNW contact op met de procescoördinator. De procescoördinator organiseert zo nodig een ketenpartnersoverleg met de direct betrokken partijen.

Dit betreft zowel de domeingerichte aanpak, de groepsgerichte aanpak en de persoon-gerichte aanpak.

Bij de persoonsgerichte aanpak kan de procescoördinator wanneer de regie in een persoonsgericht traject niet of onvoldoende van de grond komt tevens aanwijzen welke instelling de inhoudelijke casusregie op zich neemt.

5.5. Verantwoordelijkheid meersporenaanpak op een jeugdgroep

Voor iedere geprioriteerde groep is de voorzitter van het Jeugdnetwerk (JNW) als uitvoeringsregisseur verantwoordelijk voor de totstandkoming van een plan van aanpak en de coördinatie van het uitvoeren daarvan.

De voorzitter JNW zorgt voor het integrale meersporen plan van aanpak en de bewaking van de voortgang daarvan en waar nodig bijstelling. De voorzitter JNW overlegt regelmatig met de procescoördinator en schakelt deze in bij knelpunten.

In dit plan van aanpak wordt zichtbaar welke maatregelen er getroffen worden voor een jeugdgroep. Het betreft bijna altijd een meersporenaanpak. De voorzitter JNW zet de ketenpartners aan tafel die regie voeren over resp. de groepsgerichte, domeingerichte en persoonsgerichte maatregelen. Wanneer het plan moet worden bijgesteld omdat er nieuwe ontwikkelingen zijn, verbindt de opbouwwerker de verschillende sporen met elkaar. De voorzitter JNW bewaakt of de groeps- domein- en persoonsgerichte maatregelen onderling zijn afgestemd en getimed.

Hij/zij bericht het jeugdnetwerk over de voortgang en inhoud van het plan voor een jeugdgroep.

De regisseurs die verantwoordelijk zijn voor resp. de groepsgerichte, domeingerichte en persoonsgerichte maatregelen, zorgen voor het aanleveren van informatie aan de voorzitter JNW voor het plan van aanpak en over de voortgang van de uitvoering daarvan. Wanneer onverhoopt de voortgang van een plan van aanpak op een jeugdgroep stagneert, schakelt de voorzitter JNW de procescoördinator in. De procescoördinator kan interveniëren bij de instellingen in de keten zodat er altijd sprake is van een sluitende jeugd aanpak.

5.5.1. Overlastoverleg

Wekelijks stemt voorzitter van het JNW met het Jongerenwerk, de Politie, team Toezicht en de netwerkcoach de ontwikkelingen af over (nieuwe) overlast situaties door jeugdgroepen (telefonisch of via de mail). Indien nodig wordt er een overlastoverleg¹ gehouden, voorgezeten door de voorzitter JNW. Daar worden ook afspraken gemaakt over de operationele inzet van politie (waarvoor de jeugdcoördinator aanschuift), jongerenwerk en Toezicht om uitvoering gegeven aan de gemaakte afspraken voor de overlastsituatie.

5.5.2. Regie Domeingerichte aanpak

De wijkmanager van de gemeente is als domeinregisseur verantwoordelijk voor de uitvoering van de domein gerelateerde afspraken. Hij dit doet in nauwe samenwerking met de voorzitter van het JNW. Hierbij gaat het om het nemen van fysieke maatregelen (straatverlichting, JOP's, bankjes, beveiligingsmaatregelen, etc.). De voorzitter JNW is verantwoordelijk voor buurt/ slachtoffergerichte activiteiten. Hij doet dit in nauwe samenwerking met de wijkmanager.

5.5.3. Regie Groepsgerichte aanpak

Politie, Jongerenwerk en Toezicht houden zich bezig met groepsgerichte interventies. Voor iedere groep is een jongerenwerker als groepsregisseur verantwoordelijk voor de regie op de groepsgerichte aanpak. Bij overlastgevende groepen doet de groepsregisseur dit in nauwe samenwerking met de politie, waarbij de politie verantwoordelijk is voor de uiteindelijke repressieve aanpak. Zo nodig wordt de regie ook bij politie neergelegd, dit wordt altijd afgesproken binnen het overlastoverleg of JNW.

Bij criminele jeugd groepen ligt de regie bij het OM, waarbij deze in de praktijk uitgevoerd wordt door de politie, onder leiding van het OM.

De groepsregisseur (dus jongerenwerk of politie) is voor het opbouwwerk aanspreekbaar voor de groepsgerichte maatregelen en is verantwoordelijk voor de timing en afstemming van deze maatregelen met de politie en Toezicht.

5.5.4. Regie Persoonsgerichte aanpak.

Het adagium geldt: hoe eerder erbij, hoe beter. Vroeg ingrijpen voorkomt wellicht dat problemen (voor de jongere zelf, de buurt, het gedrag van de groep) groter worden. Zeker bij overlastgevende en criminele jeugdgroepen kan niet worden volstaan met een groepsbenadering. Er kan binnen alle groepen aanleiding zijn om individuele jongeren toe te leiden naar een instelling, om te komen tot een passend hulpverleningstraject. Indien nodig moet deze ondersteuning worden gecombineerd met drang/dwang maatregelen, wanneer sprake is (of lijkt te zijn) van strafbare feiten. Hierbij hoeft niet per se sprake te zijn van toestemming of medewerking door de jongere en/of de ouders/verzorgers (bij voorkeur uiteraard wel).

Wanneer als onderdeel van een plan van aanpak op een jeugdgroep ernstige² zorgen zijn over individuele jongeren, wordt onderzocht of deze zorgen gedeeld worden door net werkparters, of er al sprake is van lopende hulpverlening en/of er nieuwe trajecten moeten worden gestart. Hiervoor wordt gebruik gemaakt van de verwijzindex (VI). De voorzitter van het JNW doet voor dit onderzoek een beroep op de netwerkcoach van Raster.

- *Uitgangspunt bij de persoonsgerichte aanpak is de jongere en zijn (gezins-)systeem. Er wordt nadrukkelijk aangesloten bij de eigen kracht van de jongere en de kansen en hulpbronnen die er zijn, dat houdt in dat het een outreachende benadering vraagt. Vanuit die benadering wordt getracht de jongere probleembewust te maken, de zorgen te delen en hem te informeren over de te ontwikkelen aanpak. Voor signalering in de VI wordt de jongere daarover dan ook geïnformeerd.*
- *Nadat de jongere geïnformeerd is wordt (via de netwerkcoach van Raster) in de verwijzindex een melding gemaakt en daarmee gekeken of andere*

¹ Hiervoor wordt een vast tijdstip gereserveerd

² Ook indien er minder ernstige zorgen zijn wordt er hulp aangeboden. Alleen dan geldt het strakke *regiem* zoals in het handboek omschreven niet.

hulpverleningsorganisaties actief zijn.³ Indien de jongere niet geïnformeerd kan worden zie laatste bullit.

- *Voor verdere informatie-uitwisseling (inhoudelijke informatie) is in principe de toestemming van cliënt noodzakelijk.⁴*
- *Indien uit de VI blijkt dat de jongere bij meerdere ketenpartners bekend is, is de regie volgens de VI methodiek geregeld. Door Coach wordt bekeken of de lopende hulpverlening voldoende is of dat deze versterkt moet worden en/ of er noodzaak is (outreachend!) ondersteuning of hulp op gang te brengen.*
- *Indien een nieuw traject gestart moet worden, kan jongere aangemeld worden voor een regulier traject bij coach (als cliënt wel gemotiveerd is) en de daarbij behorende onderdelen. Hiervoor geeft de jongere toestemming.*
- *Op basis van de aanmelding wordt gekeken wordt welke partijen (binnen en buiten coach) van invloed (kunnen) zijn op de jongere en zijn leefomstandigheden en een rol kunnen spelen in de hulpverlening. Ook het jongeren werk wordt daar nadrukkelijk bij betrokken, bijvoorbeeld om de relatie tussen jongere en hulpverlener te leggen, versterken en behouden.*
- *Indien de jongere niet geïnformeerd kan worden, omdat dit of de veiligheid van hem of anderen gevaar zou brengen of omdat dit de hulpverlening ernstig in gevaar zou brengen, wordt contact opgenomen met Coach en wordt de casus anoniem besproken (zie ook 9.7 Afwegingskader bij informatie-uitwisseling). Indien de zorgen gedeeld worden en ernstig genoeg zijn⁵ kijkt de ambulante hulpverlener van Coach of de jongere bij een van de ketenpartners bekend is en of er aanknopingspunten zijn een traject te starten en/of hem te informeren over de zorgen en aanpak. Zo niet dan onderneemt hij zelf actie richting de jongere.*

Een casusregisseur is verantwoordelijk voor de integrale aanpak van individuele personen en hun leefsysteem/ gezin. De regie is volgens de VI geregeld. Coach blijft waar nodig betrokken. Bij de persoonsgerichte aanpak binnen criminele groepen bewaakt de veiligheidsmakelaar dat de casusregie geregeld wordt en neemt deze zo nodig tijdelijk op zich. Bij complexe zaken kan waar nodig het Bijzonder Zorg Team (BZT) ingeschakeld worden.

De hulpverlening in een casus wordt waar nodig vormgegeven in een Multi-Disciplinair-Overleg (MDO). Alle in de casus noodzakelijke projectpartners nemen deel aan het overleg. De medewerkers die de projectpartners in het overleg vertegenwoordigen hebben vanuit hun eigen instelling voldoende bevoegdheden om beslissingen te nemen ten

³ Deze werkwijze wordt uitgetoetst en regelmatig geëvalueerd. Waar nodig vindt bijstelling plaats of wordt een alternatieve werkwijze vastgesteld

⁴ Deze informatie-uitwisseling conform dit handboek en de Verwijsindex staat los van de andere (bilaterale) professionele samenwerking en informatie-uitwisseling die plaats vindt tussen professionals.

⁵ Zie <http://www.handreikingmelden.nl>

aanzien van de opzet en uitvoering van het plan van aanpak. Waar nodig koppelt de deelnemer de voorgenomen afspraken voor goedkeuring terug aan de eigen organisatie. Het plan van aanpak wordt geschreven door de casusregisseur.

Het plan en de voortgang van de aanpak worden op hoofdlijnen via de Netwerkcoach ingebracht in het JNW. De informatie daarvoor wordt door de casusregisseur aangeleverd aan de netwerkcoach⁶.

5.6. Escalatiemodel

Het escalatiemodel heeft betrekking op zowel de groepsgerichte, domeingerichte als de persoonsgerichte maatregelen. Het kan voorkomen dat binnen de samenwerking (in een van de deelgebieden) niet tijdig een oplossing gerealiseerd kan worden door de betrokken partners. Dat kan worden veroorzaakt door de ernst van de situatie (bedreigende calamiteit), door het ontbreken van overeenstemming over de in te zetten interventies, doordat betrokkenen het gevoel hebben dat alles al is geprobeerd of door het ontbreken van voldoende inzet bij één of meerdere partners om de interventies uit te voeren.

Dit wordt gemeld bij de voorzitter van het JNW. De voorzitter van het JNW probeert eerst met de leidinggevende(n) van de professional(s) tot een oplossing te komen. Indien er niet en snel en afdoende een oplossing wordt bereikt zal de voorzitter dit opschalen naar de procescoördinator.

Indien de procescoördinator niet direct zelf een oplossing voorhanden heeft overlegt deze met de:

- programmamanager Veiligheid bij acute dreiging van ernstige sociale problematiek en daaraan gerelateerde bedreiging van de openbare orde en veiligheid;
- de programmamanager Meedoen of Jeugd in casuïstiek waarbij het met name vastgelopen aanpak van zorgpartners betreft.
- Zo nodig wordt opgeschaald naar de eindverantwoordelijke (zie 5.1)

6. Informatie-uitwisseling en privacy

Uitgegaan wordt van de reguliere dossiervorming bij alle betrokken ketenpartners. Daarin worden signalen, afspraken, diagnoses, plannen en evaluaties vastgelegd.

Onderlinge informatie-uitwisseling in aanvulling daarop in het kader van de hier omschreven aanpak gebeurt zo zorgvuldig mogelijk.

De ketenpartners werken actief mee aan het uitwisselen van informatie voor zover dat nodig en relevant is voor de aanpak van de problematiek en past binnen de bestaande wet- en regelgeving.

De precieze omschrijving en definitie van de uit te wisselen informatie wordt geregeld in het Privacyreglement.

⁶ Een format wordt daarvoor nog ontwikkeld

Wat wordt geregistreerd en door wie?

Onderdeel	Welke informatie	wanneer	door wie	Waar	opmerkingen
Algemeen	Plan van aanpak	Vanaf start aanpak tot eindevaluatie	Voorzitter JNW	Plan van aanpak bij vrz. JNW	Ook beschikbaar bij procescoördinator
Domein	Knelpunten in buurt en gewenste verbeteringen	Tijdens aanpak	Wijkmanager o.l.v. voorzitter JNW	Plan van aanpak bij vrz. JNW	
Groep	Naam groep, vindplaats, (overlast)meldingen. Informatie die van belang is om de groep te typeren, kansen en risico's in kaart te brengen en een (groeps) plan van aanpak te maken	Vanaf signalen in JNW of overlastoverleg tot eindevaluatie	VRZ JNW	In plan van aanpak	
Persoon	NAW gegevens Plan van aanpak/ maatregelen op hoofdlijnen bij traject	1- NAW gegevens bij melding VI 2- Plan van aanpak na vaststelling door betrokken partners	Netwerkcoach en vrz. JNW	In plan van aanpak	Ook bij Procescoördinator indien hij betrokken is

7. Stappenplan aanpak jeugdoverlast

7.1. Signaleren

Signalen zijn overlastmeldingen en zorgsignalen vanuit de groep, inwoners, wijkorganisaties en professionals. Ze worden gemeld en verzameld in het Overlastoverleg respectievelijk JNW. Ook signalen die bij de gemeente (ambtenaren, meldpunten, raadsleden en B&W) binnenkomen worden gemeld komen via team Toezicht bij het betreffende Overlastoverleg/ JNW.

Melders krijgen een terugkoppeling n.a.v. de bespreking(en).

7.2. Informatie beoordelen en bespreken

Een eerste beoordeling van de signalen vindt plaats in het Overlastoverleg o.l.v. de voorzitter van het JNW. Indien de signalen voldoende duidelijk zijn worden deze ingebracht in het JNW.

Politie en Jongerenwerk bespreken samen de verschillende groepen en komen tot een typering⁷. Op basis hiervan komt het JNW met een voorstel tot prioritering van de aanpak.

Bij criminele groepen volgt een nadere analyse door de Politie en het bespreken van die analyse met het OM.

⁷ De politie zorgt samen met het Jongerenwerk halfjaarlijks voor een typering van alle bekende groepen middels de shortlist methode. Indien deze typering er niet is of niet meer adequaat is tijdens de inbreng van de groep in het overlastoverleg wordt de typering geactualiseerd door politie en jongerenwerk.

Beleidscijfers over de typering van groepen en de aantallen worden gezamenlijk door politie en jongerenwerk vervaardigd.

7.3. Prioriteren

Een aanpak zoals hier omschreven moet altijd op maat zijn. Niet meer dan nodig, niet minder.

De voorzitters van de jeugdnetwerken zullen bij de procescoördinator aangeven welke jeugdgroepen hinderlijk, overlastgevend of crimineel gedrag gaan vertonen en adviseren dat de aanpak prioriteit moet krijgen. Door de procescoördinator zal aan de Lokale Driehoek of het Politieoverleg (waar het Openbaar Ministerie zo nodig aanschuift) gevraagd deze adviezen te beoordelen en de prioriteit te bevestigen.

Overigens betreft het hier in de praktijk vaak een bevestiging of bijsturing van een al in gang gezette aanpak op een jeugdgroep omdat deze voorheen al bekend was (nog aanvaardbaar of hinderlijk).

Groepen waar niet of nauwelijks een openbare orde- aspect aan verbonden is (aanvaardbare en soms hinderlijke groepen) vallen onder de reguliere aanpak van zorg en preventie. Pas nadat de groepen als overlastgevend of crimineel zijn gekwalificeerd komt het bestuurlijk zwaartepunt te liggen bij de burgemeester

7.4. Plan van Aanpak

Op basis van alle gegevens en de inbreng van alle noodzakelijke partijen wordt onder verantwoordelijkheid van de uitvoeringsregisseur (voorzitter JNW) een integraal meer-sporen plan van aanpak gemaakt.

7.5. Regie

Vastgesteld wordt - en duidelijk vermeld in plan van aanpak - op welke niveau en gebieden er regisseurs nodig zijn en wie deze rol op zich nemen: procesregie door de procescoördinator, uitvoeringsregie door voorzitter JNW, domeinregie door wijkmanager, groepsregie door jongerenwerk en casusregie door (zorg)instelling. De aangewezen regisseur is tevens verantwoordelijk voor het betreffende deel van het plan van aanpak.

7.6. Realisatie PvA

Het algemene plan van aanpak wordt besproken en vastgesteld in het JNW. Bij complexe casussen of indien de noodzakelijke snelheid van handelen dit vraagt wordt een apart JNW overleg voor de betrokken partijen georganiseerd.

7.7. Evalueren en bijstellen.

De voortgang wordt bewaakt door de regisseurs, het JNW en de procescoördinator.

7.8. Afsluiten

Indien alle doelen bereikt, zijn wordt de casus geëvalueerd en afgesloten⁸.

8. Communicatie

De externe communicatie rond overlast door groepen waar een plan van aanpak voor is opgesteld vraagt extra aandacht. Het gaat vaak om gevoelige onderwerpen, om vaak jonge mensen maar evenzeer om ernstige zaken. Er zijn veel burgers bij betrokken en zaken leven in de buurt. De media zijn vaak alert bij dergelijke zaken. Voor een uniforme beeldvorming over de signalen en de aanpak dient ook de communicatie onder één regie te vallen. De volgende uitgangspunten gelden:

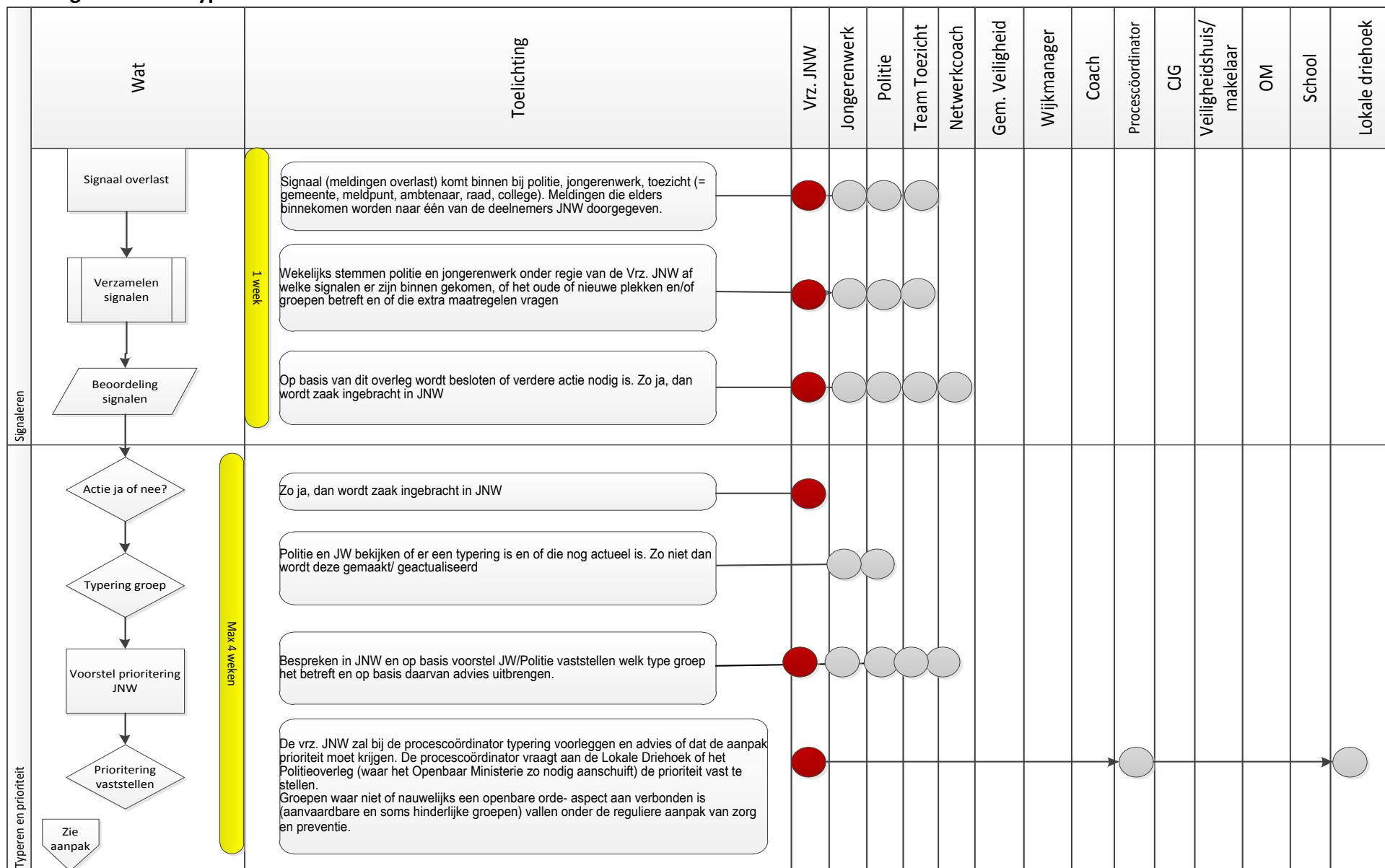
- Indien er door externen vragen gesteld worden is het van belang dat alleen de regisseurs zich uitlaten over de groep en de aanpak. Bij twijfel of bij vragen die meerdere sporen betreffen, wordt overlegd met de voorzitter van het JNW.
- Gaat het om media dan dient er altijd vooraf afstemming plaats te vinden met de voorzitter JNW, de verantwoordelijke bij de gemeente en de politie en het OM indien zij bij de casus betrokken zijn. Onderling wordt afgesproken wie naar buiten als aanspreekpunt optreedt, met inachtneming van ieders eigen verantwoordelijkheid
- Afspraken over communicatie naar buiten op eigen initiatief worden altijd gemaakt in het JNW (en in overleg met de procescoördinator) als het om de buurt gaat en met de voorzitter JNW, de verantwoordelijke bij de gemeente en de politie (en het OM) indien het om de media gaat.

De interne communicatie over nieuwe en lopende zaken vindt altijd plaats conform de afspraken uit het handboek.

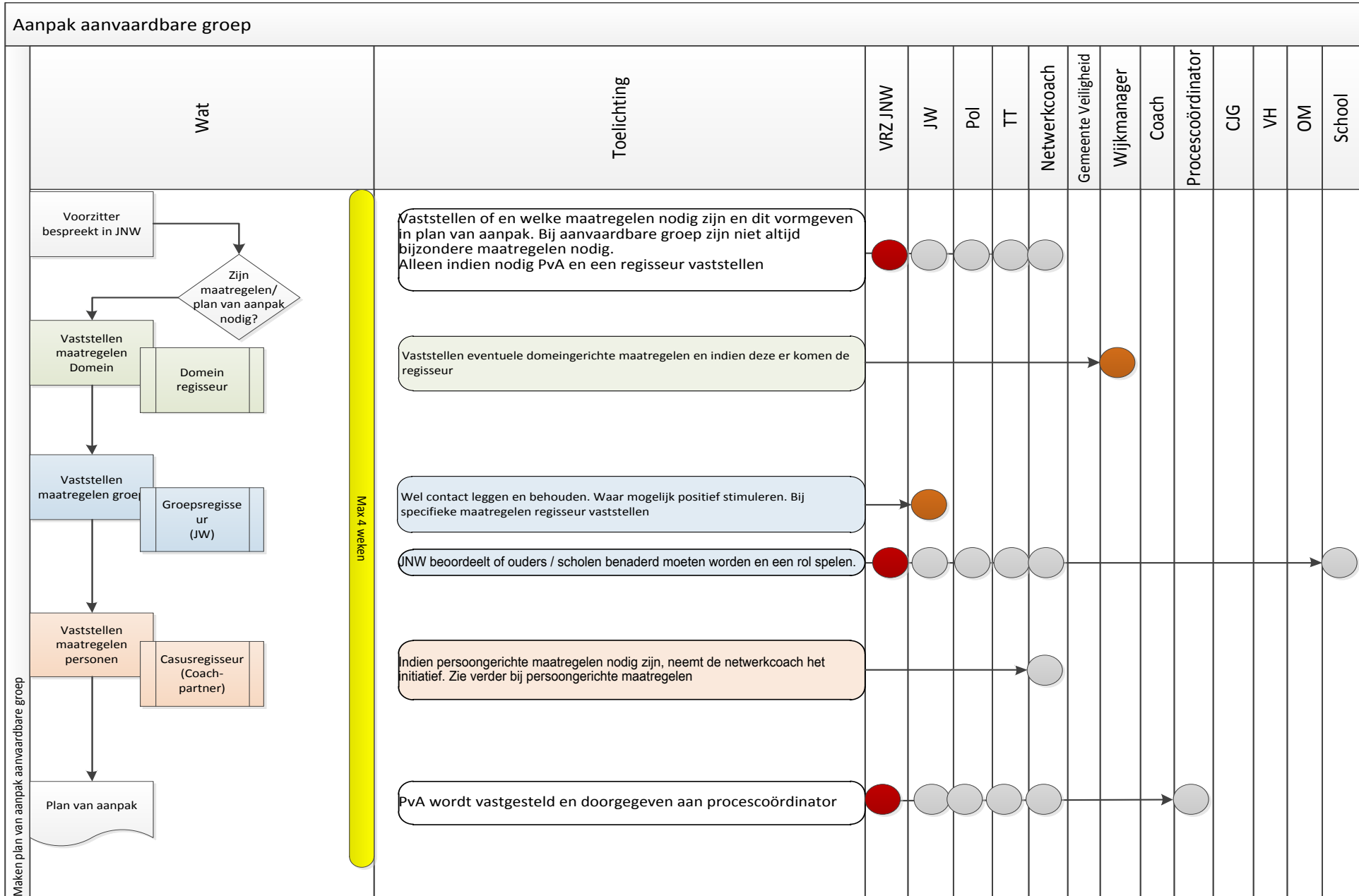
⁸ Een format wordt toegevoegd

9. Processchema's

9.1. Signaleren en typen

9.2. Aanvaardbare groepen: positief stimuleren, vroegtijdig signaleren en ingrijpen

9.3. Aanpak hinderlijke groepen

Aanpak hinderlijke groep															
Wat	Toelichting	VRZ JNW	JW	Pol	TT	Netwerkcoach	Gemeente Veiligheid	Wijkmanager	Coach	Procescoördinator	CIG/VI	VH	OM	School	
		<p>Maken plan van aanpak hinderlijke groep</p>	<p>In JNW: Vaststellen of en welke maatregelen nodig zijn en dit vormgeven in plan van aanpak. Bij hinderlijke groep zijn in principe altijd maatregelen nodig. Voor ieder onderdeel een regisseur vaststellen. Bij het maken van het PvA gelden de hierna volgende richtlijnen.</p> <p>JW en vrz JNW/OW: Met omwonenden afspraken maken gebruik openbare ruimte Gesprek met melders, informeren over traject.</p> <p>Jongerenwerk tracht Jongeren te motiveren tot deelname activiteiten; Probeert afspraken te maken over (groeps-) gedrag/gebruik openbare ruimte. Wijst hen op handhaven bij niet nakomen afspraken handhaven en/ of continueren hinderlijk gedrag.</p> <p>Politie en Toezicht in afwachting (nakomen) afspraken terughoudend in handhaving.</p> <p>JNW beoordeelt of scholen benaderd moeten worden en een rol spelen.</p> <p>JW en OW: Ouders informeren (bij voorkeur mondeling in ieder geval schriftelijk.. Bij opname in VI is mondelinge melding verplicht</p> <p>Indien persoongerichte maatregelen nodig zijn, neemt de netwerkcoach het initiatief. Zie verder bij persoongerichte maatregelen</p> <p>Veiligheidsmakelaar: Nagaan of Justitieketen bemoeienis heeft met jongere. Bij justitiële bemoeienis, afspreken regie</p> <p>Bij weigering hulpaanbod; bespreken JNW en besluiten tot repressief optreden</p> <p>PvA wordt vastgesteld en doorgegeven aan procescoördinator</p>	●	●	●	●	●							
		●	●					?							
			●												
				●	●										
		●	●	●	●										
		●	●												
							●								
												●			
		●	●	●	●										
		●	●	●	●					●					

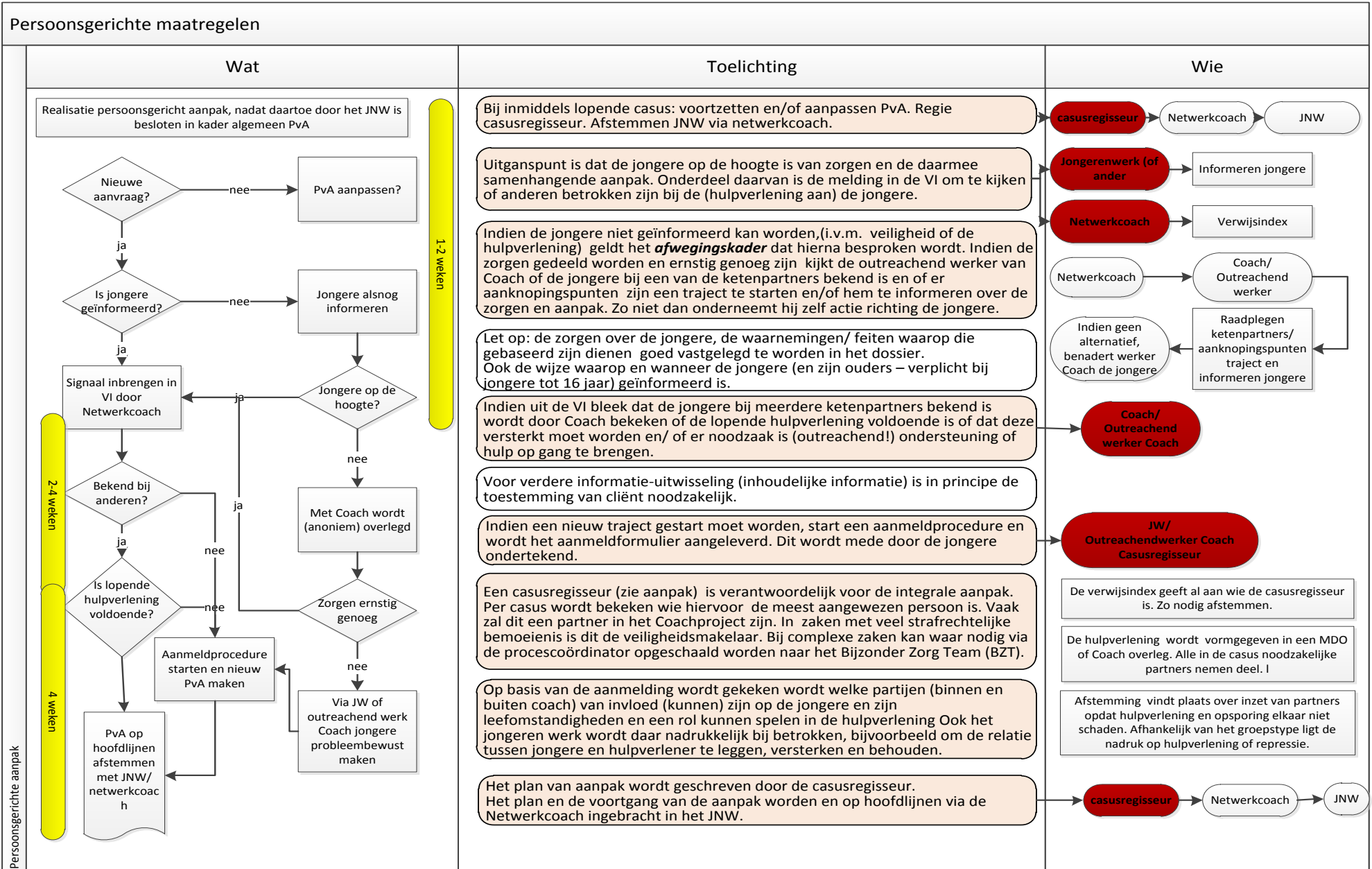
9.4. Aanpak overlastgevende groepen

Aanpak Overlastgevende groep														
Wat	Toelichting	VRZ JNW	JW	Pol	TT	Netwerkcoach	Gemeente Veiligheid	Wijkmanager	Coach	Procescoördinator	CJG	VH	OM	School
<p>Plan van aanpak overlastgevende groep</p>	Vaststellen of en welke maatregelen nodig zijn en dit vormgeven in plan van aanpak. Bij overlastgevende groep zijn altijd maatregelen nodig. Voor ieder onderdeel een regisseur vaststellen.	●	●	●	●	●						●	●	
	Om informeren en zo nodig deelnemen JNW											●	●	
	Bekijken of extra maatregelen nodig zijn (zie hinderlijke groep)	●	●	●	●	●								
	JW blijft groep benaderen. Vaststellen interventie. Uitdrukkelijk samen met politie opereren.		●	●										
	Inzet bespreken overlast overleg.	●	●	●	●	●								
	Politie en Toezicht: Afspraken melden in briefings Optreden strafbare overlast			●	●									
	JNW beoordeelt of scholen benaderd moeten worden en een rol spelen.	●												●
	Politie en gemeente: opnieuw brief ouders. Zo nodig uitnodigen op pol. bureau			●			●							
	Indien nieuwe persoongerichte maatregelen nodig zijn, neemt de netwerkcoach het initiatief. Zie verder bij persoongerichte maatregelen						●							
	Welwillende jongeren blijven ondersteunen		●				●		●					
	Inzet vaststellen bij weigering hulp (in MDO of coachoverleg/ VH)								●			●		
	Repressief optreden na besluit MDO/ Coach-overleg en JNW	●	●	●	●									
	PvA wordt vastgesteld en doorgegeven aan procescoördinator	●								●				

9.5. Aanpak criminele groepen

Aanpak criminele groep														
Wat	Toelichting	VRZ JNW	JW	Pol	TT	Netwerkcoach	Gemeente Veiligheid	Wijkmanager	Coach	Procescoördinator	CJG	VH	OM	School
	Vaststellen of en welke maatregelen nodig zijn en dit vormgeven in plan van aanpak. Bij criminele groep zijn in principe altijd maatregelen nodig. Voor ieder onderdeel een regisseur vaststellen.	●	●	●	●	●						?	●	
	Geen bijzondere aanpak													
	Netwerkanalyse door politie			●										
	Inzet bespreken overlast overleg.	●	●	●	●	●								
	Aanpak strafbare feiten			●									●	
	JNW beoordeelt of en hoe scholen een rol kunnen spelen.	●												●
	Inlichten OM (ook bij niet justitieel bekende jongeren/ groepen)											●	●	
	OM en Politie maken PvA. Regie zo nodig via Veiligheidsmakelaar. Repressieve maatregelen inbouwen in PvA				●							●	●	
	Alle jongeren melden in VI (netwerkcoach)					●								
	PvA wordt vastgesteld en doorgegeven aan procescoördinator	●	●	●	●	●						?	●	

9.6. Persoonsgerichte aanpak

9.7. Afwegingskader bij informatie-uitwisseling

Voordat je, als professional, besluit samen te werken met andere professionals en wel of geen informatie over een jongere met andere professionals te delen, moet je zorgvuldig afwegen waarmee het uit eindelijke belang van de jongere het meest gediend is: het respecteren van diens privacy, of een inbreuk op deze privacy (en het eventueel doorbreken van de geheimhoudingsplicht). In de afwegingen die je maakt, staan de volgende stappen centraal⁹.

‘Noodzaak’: Allereerst moet je voor uzelf bepalen wat voor je de noodzaak is om je zorgen om de jongere met andere betrokken professionals te willen delen. Dat doet je door jouw zorgen te concretiseren. Het doel dat je daarbij voor ogen hebt is altijd een gezonde en veilige ontwikkeling van de jongere. Je stelt vast welke acties je tot je beschikking hebt om dat doel in een individuele situatie te bereiken. Bijvoorbeeld de mogelijkheid informatie uit te wisselen met andere betrokken professionals. Zoals het anoniem bespreken van jouw zorgen met een collega, een melding in de verwijsindex en het (niet anoniem) bespreken van het gehele dossier met een andere professional. Zo zijn er nog meer acties te noemen. Vervolgens maakt je voor het maken van jouw af- en overwegingen gebruik van drie principes:

Principe van proportionaliteit

– staat mijn actie in verhouding tot het doel? Is mijn actie in proportie?

Je geeft een antwoord op de vraag of het op deze wijze afstemmen en samenwerken in overeenstemming is of in verhouding staat tot/in proportie is met de (veronderstelde) zorgen en het doel dat je hebt omtrent de jongere.

Principe van subsidiariteit – de minst ingrijpende actie. Is mijn actie echt nodig? Is er een andere (minder ingrijpende actie) mogelijk om mijn doel te bereiken?

Dit met het oog op het belang van de jongere. Je geeft een antwoord op de vraag ‘Is het echt nodig - met het oog op het belang van de jongere - dat ik op deze wijze afstem of samen werk met andere betrokken professionals? Of zou het ook wel ‘een tandje minder kunnen?’ Kan ik het afstemmen en samenwerken op een andere manier doen, uitstellen of nalaten? Bereik ik dan nog mijn oorspronkelijke doel?’

Principe van doelmatigheid – heb ik de meest geschikte actie ondernomen? Bereik ik met deze actie mijn beoogde doel?

Je geeft een antwoord op de vraag of het op deze wijze afstemmen en samenwerken de (meest) aangewezen weg is, dit met het oog op het belang van de jongere.

Tot slot motiveert en documenteert je kort en krachtig het gekozen standpunt.

⁹ Ontleend uit: samenwerken-in-de-jeugdketen. Ministerie van VWS

10. Organisatie van de keten

10.1. Ketenpartners

Betrokken ketenpartners	functionarissen	Taken/ verantwoordelijkheden
Politie	Jeugdcoördinatoren	Signaleren, short list maken, informatiedelen, optreden, handhaven
Gemeente	Team Toezicht	Signaleren, informatie delen, optreden
	Wijkmanager	Beheer en aanpassen openbare ruimte, informatiedelen
Openbaar Ministerie	Jeugdofficier van Justitie	Vervolgging, informatie delen
Raster	opbouwwerk	Overall coördinatie, communicatie en regie, Wijkzaken, i.s.m. wijkmanager regie buurt/ slachtoffer gerichte activiteiten, informatie delen
	Jongerenwerk	signaleren, short list maken, relatie aangaan, informeren, motiveren, communiceren jongeren, ouders (en buurt), informatie delen, regie
	NetwerkCoach	Relatie en afstemming tussen JNW en Coach, VI gebruiken, informatie delen
The Mall		signaleren, short list maken, relatie aangaan, informeren, motiveren, communiceren jongeren, ouders (en buurt), informatie delen, regie
Don Bosco		signaleren, short list maken, relatie aangaan, informeren, motiveren, communiceren jongeren, ouders (en buurt), informatie delen, regie
Coach	Ketenpartners zorg	Informatie verzamelen, informatie delen, coördinatie en organisatie persoonsgebonden hulpverlening
CJG		Coördineert aanpak waar nodig, opschalen, link naar jeugd en onderwijs, informatie verzamelen op scholen, informatie delen
Veiligheidshuis	Veiligheidsmakelaar	Ondersteunt en adviseert waar nodig, opschalen, link naar justitie, informatie verzamelen in justitie keten, informatie delen
Onderwijs		Opvangen signalen en inbrengen bij CJG/ VI, meedenken aanpak groepen indien nodig, informatie delen, maatregelen treffen
Bureau Jeugdzorg Overijssel Raad voor de Kinderbescherming		Mee denken over en uitvoeren van aanpak criminele en overlastgevende jongeren. Op verzoek of eigen initiatief aanleveren informatie (VI)

10.2. Overleg Vormen

Overleg- gen -> Deelnemers en inhoud	Jeugdnetwerk JNW	Overlastoverleg tele- fonisch of via mail, zo nodig fysiek	Politie- overleg	Coach-overleg	Projectgroep	CJG-management- overleg
frequentie	4 wekelijks	Wekelijks contact moment	2 wekelijks			3 x per jaar op agenda van dit maandelijks overleg
Politie	X	jeugd coördinator	X		X	X
Team Toezicht	X	x			X	Extra?
Gemeente			X		X	Extra afd Veiligheid
Raster op- bouwwerk	VZ	VZ			X	X
Raster Jonge- renwerk	X	X			X	X
Raster Net- werkCoach	X	X		netwerkcoach		
The Mall	X					?
Don Bosco	X					?
Coach				X	X	X
CJG					X	Partners
Onderwijs					X	X
Bureau Jeugd- zorg					X	X
Veiligheidshuis					X	
Doel	vaststellen meersporen plan van aanpak	operationele inzet po- litie, jongerenwerk en teamtoezicht uitgaan- de plan van aanpak	Vaststellen prioriteit aanpak	Persoonsgericht aanpak	Implementatie aanpak	Strategisch beleid

11. Taken en verantwoordelijkheden

11.1. Ketenpartners

Taken en verantwoordelijkheden algemeen

- melden signalen aan politie, toezicht of JNW
- informeren, indien zij het eerste contact zijn tussen klant en keten, het klantsysteem over de procedure van de ketenaanpak
- vragen, indien mogelijk, de ketenpartners om aanvullende informatie
- zijn beschikbaar voor deelname aan het JNW overleg, MDO of IO overleggen en de stuurgroep
- leveren hun bijdrage aan het plan van aanpak
- plaatsen conform afspraken zorgsignalen in de verwijsindex¹⁰
- zorgen voor een vervanger tijdens vakanties en ziekte
- voeren de gemaakte afspraken uit
- melden doorlooptijden, wachtlijsten, personeelwisselingen en stagnaties in het plan van aanpak *actief* aan de uitvoeringscoördinator; daarmee is sprake van een “brengeplicht” van de ketenpartners ten aanzien van de uitvoeringscoördinator
- zijn alert op signalen van overlast door groepen en maken deze bespreekbaar

11.2. Procescoördinator

De functie bestaat uit de volgende elementen:

- het monitoren, bewaken van de voortgang/uitvoering en evalueren van de plannen van aanpak voor jeugdgroepen. (ook voorzitter JNW).
- advies- en consultatiefunctie voor de verantwoordelijken voor de plannen van aanpak.
- het regelen van casusregie als in een persoonsgerichte aanpak de regie onvoldoende van de grond komt
- Bij overlast situaties waar de aanpak niet van de grond komt of het plan van aanpak onvoldoende uitgevoerd wordt, zo mogelijk organiseren van een ketenpartners-overleg of opschalen van de problematiek.
- Sturen op procesafspraken, waaronder de eenduidige typering van groepen en het aanleveren van beleidsinformatie daarover.
- Het doen van voorstellen aan de lokale driehoek in zake prioritering van (de aanpak) van overlastsituaties
- het afstemmen met de andere stedelijk werkende procesmanagers.

- aanspreekpunt voor de casusregisseur wanneer een casus moet worden opgeschaald naar bestuurlijke regie. Wanneer noodzakelijk en gewenst kan de procesmanager hiervoor een Multi Disciplinair Overleg (MDO) voor deze specifieke casus voorzitten om te onderzoeken of de situatie weer in beweging kan worden gebracht, zodat escalatie naar B&W (nog) niet nodig is.
- het informeren van de programmaonderdeelmanager over de voortgang en resultaten van de plannen van aanpak op de jeugdgroepen (die groepsgerichte, domeingerichte en persoonsgerichte maatregelen omvatten) (ook voorzitter JNW).
- het doen van procesinterventies bij ketenpartners t.a.v. de uitvoering van de gemaakte procesafspraken. Doen van beleidsvoorstellen richting de programma(onderdeel)manager op basis van ontwikkelingen in de uitvoering van de plannen van aanpak. (ook voorzitter JNW).
- signaleren van knelpunten aan en adviseren van beleidsverantwoordelijken
- ondersteunen van de voorzitters JNW'en/ als uitvoeringsregisseurs

Positionering

De procescoördinator functioneert vanuit de gemeente Deventer. De procescoördinator legt verantwoording af aan de beleidsverantwoordelijken bij de gemeente, c.q. de programmaonderdeelmanager veiligheid.

Taakstelling

bevorderen en ondersteunen van de samenwerking

- onderhouden van contacten met ketenpartners
- zorgen dat knelpunten die bij het casusoverleg JNW-overleg naar voren komen worden besproken en opgelost in het ketenpartneroverleg
- deelnemen aan de stuurgroep
- volgen van landelijke ontwikkelingen

Beleid

- formuleren van verbetervoorstellen met betrekking tot het functioneren van de keten
- het door ontwikkelen van het handboek jeugdveiligheid met de ketenpartners, op basis van ontwikkelingen en knelpunten in de praktijk

bij (nieuwe) overlastgevende jeugdgroepen

- adviseren lokale driehoek, c.q. politieoverleg over de te prioriteren groepen en de aanpak ervan

¹⁰ Politie meldt aan BJZ. BJZ zorgt conform afspraken voor melding in verwijsindex.

Bevoegdheden

- het benaderen van de leidinggevende van uitvoerende medewerkers, bijvoorbeeld als zij in gebreke blijven ten aanzien van de afspraken zoals die zijn vastgelegd in de overeenkomst huiselijk geweld
- het inschakelen van de stuurgroep bij problemen in het functioneren van de keten
- het voorstellen van agendapunten voor de vergaderingen van de projectgroep/CJG overleg.

11.3. Voorzitter JeugdNetWerk/ (uitvoeringsregisseur)

De functie op hoofdlijnen

De functie bestaat uit de volgende elementen:

- voorzitten van het JNW en het overlastoverleg
- ontvangen en beoordelen (nieuwe) signalen
- sturing op de aanpak op de drie sporen; domein, groep en persoon
- verzorgen van het integrale meersporen plan van aanpak, mede op basis van de deelplannen van aanpak
- bewaken van de voortgang van de aanpak, signaleren van knelpunten, aanpakken daarvan en waar nodig opschalen naar procescoördinatorprocescoördinatoren/of beleidsverantwoordelijke
- advies en consultatie
- bewaken acties, vastleggen afspraken en plannen van aanpak

Positionering

De uitvoeringsregisseur is als opbouwwerker in dienst van Raster. En functioneert onder haar verantwoordelijkheid.

Taakstelling

coördinatie aanpak

- beoordelen of de aangemelde casus voor aanpak in aanmerking komt en of de groep geprioriteerd moet worden d.m.v.:
 - signalen, short list
 - overleg met ketenpartners
 - openen en bijhouden van het (keten)dossier
- bijeenroepen, voorbereiden en voorzitten JNW en overlastoverleg
- beoordelen welke deelnemers gewenst zijn in relatie tot de problematiek, waaronder de scholen en de vrijetijdsbesteding.

- zorgdragen voor opstellen, uitvoeren en monitoren van een Plan van Aanpak per jeugdgroep
- signaleren ontwikkelingen binnen in de wijk opererende groepen
- zo nodig informeren procescoördinator over ontwikkelingen
- zorgen dat knelpunten die bij de coördinatie van de aanpak naar voren komen worden doorgegeven aan de beleidsverantwoordelijken
- contactpersoon voor de betrokken ketenpartners
- afsluiten van de ketenaanpak
- evalueren van de aanpak en maken advies voor toekomst

registratie

- verzamelen en beoordelen meldingen die binnenkomen
- beoordelen registratielijsten Politie en Jongerenwerk en deze bespreken in JNW
- zorgen voor dossiervorming
- sluiten van het ketendossier

Bevoegdheden

Een voorzitter JNW is bevoegd tot:

- lezen en beoordelen overzichtslijstenlijsten en plannen van aanpak
- het bij elkaar roepen van ketenpartners t.b.v. het opstellen van een plan van aanpak; dit kan tijdens het JNW of in een apart instellingenoverleg
- het beoordelen van de gewenste deelnemers aan deze bijeenkomst
- het aanspreken van domein-, groeps-, en casusregisseurs op hun taken en verantwoordelijkheden
- het waar nodig opschalen van knelpunten naar het management van de betrokken ketenpartners of de procescoördinator
- het bevragen van de betrokken ketenpartners naar de stand van zaken bij lopende casuïstiek
- het aanspreken van de ketenpartners bij het niet nakomen van de afspraken zoals die zijn vastgelegd in het plan van aanpak
- het, na overleg met de betrokken ketenpartners, besluiten tot afsluiten of tijdelijke afsluiten van het plan van aanpak

11.4. Domein-, groeps- en casusregisseurs

De functie op hoofdlijnen

De functie bestaat uit de volgende elementen:

- coördinatie van de aanpak op domein-, groeps-, of persoonsniveau
- verzorgen van een plan op het deelgebied
- bewaken van de voortgang van de aanpak, signaleren van knelpunten, aanpakken daarvan en waar nodig opschalen naar de uitvoeringsregisseur/vrz. JNW
- afstemming met andere deelgebieden
- advies en consultatie
- bewaken acties, vastleggen afspraken en plannen van aanpak

Positionering

De domein-, groeps-, en casusregisseur is als professional in dienst van een van de ketenpartners en functioneert onder haar verantwoordelijkheid.

Taakstelling

coördinatie aanpak

- mede zorgdragen voor opstellen, uitvoeren en monitoren van een deel Plan van Aanpak per jeugdgroep
- signaleren ontwikkelingen binnen in de wijk opererende groepen
- zo nodig informeren uitvoeringcoördinator over ontwikkelingen
- zorgen dat knelpunten die bij de aanpak naar voren komen worden doorgegeven aan de uitvoeringcoördinator
- contactpersoon voor de betrokken ketenpartners
- waar van toepassing contactpersoon jeugdgroep, haar leden en leefsysteem.

registratie

- registreren van voor de casus van belang zijnde informatie
- registreren ontwikkelingen binnen klantsysteem

Bevoegdheden

Een domein-, groeps-, en casusregisseur is bevoegd tot:

- het bij elkaar roepen van ketenpartners t.b.v. het opstellen van een plan van aanpak op het deelgebied; dit kan zo nodig in een apart MDO
- het beoordelen van de gewenste deelnemers aan deze bijeenkomst

- het te allen tijde bevragen van de betrokken ketenpartners naar de stand van zaken bij lopende casuïstiek
- het aanspreken van de ketenpartners bij het niet nakomen van de afspraken zoals die zijn vastgelegd in het plan van aanpak

12. Begrippen

Jeugdgroepen

Zie inleiding

Jeugdige

Een natuurlijk persoon die deel uitmaakt van een jeugdgroep.

Cliëntsysteem of gezin

Een groep personen – bijvoorbeeld een gezin of groep – waarvan een jeugdige deel uitmaakt

Ketenpartners

Dit zijn de instellingen die participeren in de integrale aanpak overlastgevende jeugdgroepen.

Multidisciplinair overleg (MDO)

Het overleg waarin de deelnemers – al dan niet in aanwezigheid van de betrokken cliënten - op casusniveau gegevens uitwisselen over de betrokken individuele burgers en systemen met multi-problematiek en afspraken maken over de aanpak.

Ketenpartners overleg

Het overleg waarin de instellingen – zonder de aanwezigheid van de betrokken cliënten - op casusniveau. In het overleg wordt op basis van een analyse van de beschikbare informatie de problematiek wordt vastgesteld en de richting van de hulpverleningsaanpak evenals onderlinge taakverdeling.

Ketenregie

Een keten van onderling verbonden diensten en acties onder coördinatie van een casusregisseur, opdat een integrale aanpak ontstaat.

Medewerker

Degene die werkzaam is onder verantwoordelijkheid van een betrokken projectpartner en participeert in het Multidisciplinair overleg of Procesoverleg.

Casusregisseur

De medewerker die verantwoordelijk is voor de coördinatie van de persoonsgebonden aanpak binnen een casus.

Domeinregisseur

De medewerker die verantwoordelijk is voor de coördinatie van de domein gebonden aanpak binnen een wijk ten behoeve van een jeugdgroep/ het bestrijden van overlast.

Groepsregisseur

De medewerker die verantwoordelijk is voor de coördinatie van de groeps gebonden aanpak van een jeugdgroep.

Procescoördinator

De medewerker die verantwoordelijk is voor de coördinatie van de casuïstiek op proces niveau. De procescoördinator bevordert en ondersteunt de samenwerking binnen de ketens. Het is een gemeentelijke verantwoordelijkheid.

Escalatiniveau/ escalatiemodel

De persoon of het orgaan dat de bevoegdheid heeft om bij vastlopende aanpak en/ of samenwerking knopen door te hakken en de procedure die daar aan voorafgaat.

Eindverantwoordelijke

Het orgaan of de persoon die uiteindelijk verantwoordelijk is voor de aanpak.

Afkortingen

B&W – Burgemeester en Wethouders

BJZ – bureau Jeugdzorg

BZT – Bijzonder zorgteam

CCV - Centrum Criminaliteitspreventie Veiligheid

CJG – Centrum voor Jeugd en Gezin

JNW - Jeugdnetwerk

MDO - multidisciplinair overleg

OM – Openbaar Ministerie

OvJ – Officier van Justitie

PvA – plan van aanpak

VI – Verwijsindex

Vis2 – Vangnet Informatie en Samenwerkings Systeem

VNG – Vereniging Nederlandse Gemeenten

Vrz. – voorzitter

13. Interventies

Checklist met maatregelen voor oplossingsstrategieën ¹¹

Het is niet mogelijk te zeggen welke aanpak bij welk probleem hoort. Dit zal altijd maatwerk zijn, afhankelijk van de situatie, de wijk, de betrokkenen, de tijd enz. Wanneer alle activiteiten die een van de betrokken partijen in de richting van een groep kan ondernemen onder elkaar gezet zouden kunnen worden zou dit een oneindige lijst zijn. De lijst is bedoeld om ideeën op te doen en een creatief denkproces op gang te brengen: wat is er nodig in deze situatie. De indeling in domein-, groeps-, en persoongerichte interventies en de benodigde partijen zijn ook slecht een suggestie. Juist vanuit het kader van een integrale aanpak is het goed je een beeld te vormen van de mogelijkheden op alle terreinen en van alle partners. In de praktijk kunnen alle mogelijke vormen van combinaties van maatregelen gekozen worden.

	Domein	Groep	Persoon	Politie	IT	JW	Hulpverlening	Onderwijs	Buurt	Ouders	Wijkbeheer	Gemeente	Opbouwwerk	Overig	toelichting
1 Maatregelen ter vergroting van formeel toezicht															
gericht toezicht wijkagenten, toezichthouders, objectgebonden toezichthouders	x			x	x										
politie houdt intensief toezicht op een groep		x													
inventarisatie meldingen en signalen door toezichthouders	x				x										
aandachtsgebied APD				x											
geluidshindercontrole	x			x	x										
afspraken politie en milieudienst	x			x											
camerabewaking	x			x											
sluitingstijden horeca	x											x			
bijstellen gedoogbeleid softdrugs	x											x			
houden van acties, bijvoorbeeld scootercontrole	x			x											
particuliere beveiligingsbedrijven	x													x	KvK
jongerenwerk en politie stellen jongerentoezichtteams in	x	x		x	x	x									
2 Maatregelen ter vergroting van informeel toezicht															
buurtpreventieproject	x								x						
buurtvaders	x	x	x						x	x					
buurtconciërges/huismeesters/beheerders etc.	x												x	x	Woningcorporatie

¹¹ Voor een groot deel ontleend aan: Praktijksessie ambulante kinder- en jongerenwerk Raster-Deventer/ Stads Advies, Albert Veuger 2009. Z
Kijk ook op <http://www.wegwijzerjeugdenveiligheid.nl/selectiefunctie> voor andere interventies

	Domein	Groep	Persoon	Politie	IT	JW	Hulpverlening	Onderwijs	Buurt	Ouders	Wijkbeheer	Gemeente	Opbouwwerk	Overig	toelichting
leefregels, bijvoorbeeld bewoners die jongeren aanspreken	x	x							x				x		
inschakelen scholen	x	x					x								
incidenteel overleg bewoners	x								x				x		
3 Objectmaatregelen															
plaatsen, verplaatsen of weghalen van banken of andere objecten	x										x				
plaatsen of vaker legen vuilnisbakken	x										x				
aanbrengen (aanfloep)verlichting	x										x				
snoeien of plaatsen lage of hoge struiken	x										x				
afsluiten portiek	x										x	x		x	Corporatie
schoonmaakactie	x			x	x						x	x			
aanbrengen anti-klimpunten	x										x			x	Corporatie
graffitiverwijdering	x										x				
afsluiten straat	x											x			
plaatsen urinoirs	x										x				
aanpak onveilige plekken	x										x	x		x	Corporatie
schoolschoonmaakteam	x							x							
vernieuwen van objecten	x										x			x	Corporatie
snel herstel van schade	x										x	x		x	Corporatie
(intensiever) onderhouden speelterreinen	x										x				
inrichten van een plek voor jongeren	x					x					x	x			
klassieke muziek	x										x			x	
mosquito	x										x				
4 Maatregelen gericht op normstellend en repressief optreden															
jongerenwerk spreekt jongeren aan op gedrag	x	x				x									
jongerenwerk biedt inzet als ruilmiddel voor goed gedrag	x	x				x									
politie houdt toezicht en handhaaft regels, normen en waarden	x		x	x	x										

	Domein	Groep	Persoon	Politie	IT	JW	Hulpverlening	Onderwijs	Buurt	Ouders	Wijkbeheer	Gemeente	Opbouwwerk	Overig	toelichting
politie treedt repressief op tegen een jeugdgroep (pakt de criminele leden uit de groep aan, door		x	x	x	x										
bijvoorbeeld lik op stuk beleid zoals het uitdelen van boetes of het doen van recherche bij vermeende criminele leden van de groep)			x	x										x	OM
politie doet opsporingsonderzoek		x	x	x										x	OM
politie voert een strafrechtelijk onderzoek uit met betrekking tot jeugd		x	x											x	OM
Experimenteren met maatregelen voor 'drang en dwang'			x	x		x	x								
Gedragsregels op straat opstellen	x	x		x		x						x			
Gemeente stelt - in overleg met politie - de APV (Algemene Politie Verordening) in om jongeren te weren van bepaalde locaties	x			x								x			
5 Maatregelen gericht op groepen jeugd															
inzet ambulant kinder-/jongerenwerk		x	x			x	x								
politie treedt in contact met jeugdgroepen en individuele jongeren		x	x	x	x										
aanbieden van begeleid buiten spelen		x	x			x									
aanbieden sportactiviteit buiten/binnen		x	x			x									
aanbieden van inloopactiviteit voor een bepaalde periode		x	x			x									
aanbieden van een gerichte activiteit (thema-avond, cursus)		x	x			x							x		
organiseren van (eenmalige) activiteit met een groep; bezoek aan reguliere		x				x									
vrijtijdsvoorzieningen (bioscoop, zwembad e.d.), bijvoorbeeld om groep beter te leren kennen		x				x						x	x		
organiseren van een ruimte om met jongeren te spreken over de situatie/wensen van de groep		x	x			x						x	x		
inzet bus		x				x						x			
jongeren nemen initiatief voor een activiteit en het jongerenwerk sluit hierbij aan		x	x			x									
creëren jongeren ontmoetingsplek		x				x					x	x			
toeleiden naar bestaande activiteiten jongerenwerk		x	x	x	x	x									
met jongeren aan de slag met het thema overlast door middel van het maken van een video, fotoreportage, etc.		x				x									
voorlichting op scholen (lespakket)		x		x		x		x							
jongerenonderzoek		x				x						x			

	Domein	Groep	Persoon	Politie	IT	JW	Hulpverlening	Onderwijs	Buurt	Ouders	Wijkbeheer	Gemeente	Opbouwwerk	Overig	toelichting
initieëren en stimuleren van jongerenparticipatie, bijvoorbeeld deelname aan jongerenraad		x	x			x						x			
organiseren van activiteiten om de goodwill in de buurt te vergroten, bijvoorbeeld		x				x			x		x	x			
schoonmaakactie door jongeren		x			x	x					x				
organiseren van een activiteit op de hangplek, bijvoorbeeld skateles		x				x									
organiseren werkbezoek in binnen of buitenland (bewustwording, educatie)			x			x		x				x			
6 Maatregelen gericht op individuele jongeren															
individuele jongeren inbrengen in zorgnetwerken / Jeugdadviesteams Centra Jeugd en Gezin			x	x	x	x	x	x		x					Zorgregie
toeleiden van jongeren naar hulpverlening, bijvoorbeeld door outreachend jongerenwerkers mee te nemen naar groepen			x	x		x	x								BZT
jongeren opleiden tot vrijwilliger, sportassistent			x					x							
politie gaat waar nodig over tot individuele monitoring van jeugdigen			x	x											
straatverbod			x	x								x			
gebiedsontzegging			x	x								x			
uithuisplaatsing			x				x								RvdK/ BJZ
inzetten van leerplicht			x			x	x					x			
'Doe normaal' - contract			x			x						x			
'Doe normaal' - bevel			x	x								x			
7 Maatregelen gericht op ouders															
contact leggen met ouders van jongeren over gedrag van jongeren (door wijkagent/outreachend hulpverlener/jongerenwerker), bijvoorbeeld door middel van brief of bezoek		x	x	x		x	x			x					
in overleg treden met georganiseerde oudergroepen	x	x				x	x			x		x	x		
coaching Marokkaanse ouders		x	x			x	x			x		x			
gerichte inzet van opvoedingsondersteuning, bijvoorbeeld oudercursussen			x					x				x			CJG
ouders bieden informele opvang aan huis			x				x			x					
actieve inzet bij begeleid buiten spelen		x	x			x				x					
korting op uitkering			x							x		x			
vormen van gedwongen gezinscoaching			x				x					x			CJG/ BJZ

	Domein	Groep	Persoon	Politie	IT	JW	Hulpverlening	Onderwijs	Buurt	Ouders	Wijkbeheer	Gemeente	Opbouwwerk	Overig	toelichting
8 Maatregelen gericht op bewoners															
organiseren van contact/communicatie tussen bewoners en jongeren en ouders		x	x			x			x	x	x		x	x	
organiseren van een activiteit met bewoners en jongeren		x	x			x			x	x	x		x	x	
opstellen van leefregels		x		x		x			x		x				
wijkschouw gericht op plekken waar jongeren zich ophouden		x			x				x		x				
bewoners als vrijwilliger betrekken bij activiteiten voor jongeren (bijvoorbeeld: bewoners draaien een inloopactiviteit voor jongeren)		x	x			x			x						
bewoners training aanbieden, bijvoorbeeld hoe om te gaan met hangjongeren		x						x	x				x	x	
aanpak woonoverlast														x	Corporatie
inzet buurtbemiddeling		x	x						x		x	x		x	Corporatie
'Comité voor Leuke Dingen': bewoners organiseren gezamenlijk activiteiten in de buurt	x	x							x		x				
intergenerationele aanpak		x	x			x			x	x			x	x	
buurtcampagne	x								x		x		x	x	
activeren van buurtgroepen	x	x							x		x		x	x	
bewoner(s) actief informeren wat er gebeurt n.a.v. hun melding	x			x	x	x						x			
politie treedt bemiddelend op, in contact met buurtbewoners en bedrijven	x			x					x					x	KvK
9 Maatregelen gericht op communicatie															
verspreiden van notulen van afspraken tussen bewoners en jongeren in de buurt, bijvoorbeeld via een Stadsplan		x				x			x		x		x	x	
bewoners de voortgang van de aanpak van een plek of groep melden		x				x					x		x	x	
bij bewoners langs gaan die signalen melden (en om meer over omvang en achtergrond van meldingen te weten te komen en om aan te geven dat er goed naar hen geluisterd wordt)	x			x	x	x			x						
berichtgeving over jongeren, veiligheid, aspecten van de aanpak 'Jongeren op Straat', in huis-aan-huis bladen en andere lokale media				x		x					x	x	x	x	
folder 'Jongeren op Straat'				x		x						x			
jaarlijkse mailing registratieformulieren				x								x	x	x	
samen met betrokken bewoners, probleem inventariseren, opstellen aanpak en evalueren resultaten	x	x							x		x		x	x	

	Domein	Groep	Persoon	Politie	IT	JW	Hulpverlening	Onderwijs	Buurt	Ouders	Wijkbeheer	Gemeente	Opbouwwerk	Overig	toelichting
resultaten van een plan van aanpak communiceren naar buurt en stad												x			
enquête in de buurt voor inventarisatie overlastproblematiek											x	x		x	
voorlichting geven aan ouders en/of bewoners				x		x			x	x			x	x	
met de buurt een video maken over jongerenoverlast als manier om het onderwerp bespreekbaar te maken						x			x		x				
10 Maatregelen gericht op samenwerkingspartners															
bibliotheek voorlichten over het omgaan met jongeren	x	x				x						x		x	
afstemming zoeken met commerciële aanbieders van activiteiten voor jongeren op het gebied van sport en cultuur		x	x			x						x		x	KvK
gerichte toeleiding van jongeren naar sportverenigingen of presentatie van sportverenigingen aan groepen jongeren			x			x								x	KvK
inzet veldwerk of preventie door verslavingszorg		x	x				x								
aanpak multi-probleem gezinnen			x	x		x	x	x		x		x			
	43	52	47	34	14	51	13	9	22	13	33	38	19	30	

14. Bijlagen die nog volgen

- Gebiedsverboden
 - Burgemeestersbrief
 - Plan van aanpak (format)
 - Evaluatie (format)
 - Melding Verwijsindex en informatie uitwisseling
 - Signaleringsformulier (voor bespreking in Coach/ melding VI)
 - Aanmeldformulier
-
- **Privacy**
 - Privacy reglement
 - Zie ook:
 - <http://www.handreikingmelden.nl/web>
 - <http://www.wegwijzerjeugdenveiligheid.nl/selectiefunctie>
 - samenwerken-in-de-jeugdketen. Ministerie van VWS